
EIGARSKAPSMELDING FOR STORD KOMMUNE

Vedteke i Kommunestyret:

- 17.02.11 (Ephorte 2009/2527, PS 09/11)
- 15.12.11 (Ephorte 2009/2527, PS 78/11)
- 23.05.13 (Ephorte 2009/2527, PS 22/13)
- 19.06.14 (Ephorte 2009/2527, PS 43/14)
- 28.05.15 (Ephorte 2009/2527, PS 20/15)
- 26.05.16 (Ephorte 2016/942, PS 33/16)
- 22.06.17 (Ephorte 2016/942, PS 35/17)
- 24.05.18 (Ephorte 2016/942, PS 28/18)
- 20.06.19 (Ephorte 2016/942, PS 45/19)
- 14.05.20 (Ephorte 2016/942, PS 26/20)
- 21.06.22 (Elements 2022/298, PS 35/22)
- 22.06.23 (Elements 2022/298, PS 28/23)

INNHold

Del I Eigarskap og selskapsstyring	3
Innleiing.....	3
Selskaps- og organisasjonsformer i kommunal sektor	4
God folkevald styring	9
Tilsyn og kontroll med forvaltninga.....	9
Retningslinjer for eigarskap, leiging og kontroll av selskap.....	10
2 Del II Selskapsoversyn	19
2.1. Generell eigarskapsstrategi.....	19
2.2. Oversyn over selskap innanfor § 23-6 i kommunelova.....	20
2.2.2. Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS.....	21
2.2.3. Kommunal landspensjonskasse Gjensidige forsikringsselskap GFS.....	23
2.2.4. Krisesenter Vest IKS	24
2.2.5. Podlen Verkstad AS.....	25
2.2.6. Sunnhordlandsrådet IKS	26
2.2.7. Stord Kommunale Eigedomsselskap AS	27
2.2.7. Stord Kommunale Utviklingsselskap AS	28
2.2.9. Sunnhordland Interkommunale Legevakt IKS	29
2.2.10. Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS (SIM)	30
2.2.11. Sunnhordland Lufthavn AS.....	32
2.2.12. Vann Vest AS.....	33
2.3. Oversyn over selskap utanfor § 23-6 i kommunelova	34
Atheno AS.....	35
Bibliotek-sentralen SA.....	35
Dag og tid AS.....	35
E134 Haukeli-vegen AS	36
Filmparken AS.....	36
HORDFAST AS.....	36
Hugla-butikken AS.....	36
Innkjøp markeds-føring og salgs-kjeden as.....	36
Kino-alliansen as.....	36
Litlabø sagvåg samfunns-hus BA	36
L/L Det norske teatret AS.....	36
Opero AS.....	36
Orkla ASA.....	37
Stord folke-høgskule AS.....	37
Sunnhord-land Kraftlag AS (SKL).....	37
Sunnhord-land-sambandet AS	38
2.4. Andre organisasjonar der Stord kommune har deltakarinteresse.....	39

DEL I EIGARSKAP OG SELSKAPSSTYRING

INNLEIING

Bakgrunn for eigarskapsmeldinga

Det er viktige verdiar, interesser og samfunnsfunksjonar som vert forvalta i kommunale selskap og føretak. Målet med eigarskapsmeldinga er å drøfta kommunen sine ulike motiv for å oppretta eller å delta i selskap. Vidare å få etablert nokre prinsipp og reglar for kommunen si eigarstyring, rammer for utøving av eigarskap i ulike selskapsformer, samt prinsipp og reglar for politisk og administrativ oppfølging av selskapa.

Kommunen har også eit kontroll- og tilsynsansvar ovanfor eigarinteressene i selskap. I 2004 vart det teke inn reglar om selskapskontroll i kommunelova som gjev kontrollutvalet ei sjølvstendig rolle i høve eigarane og selskapsleiinga.

Eit vilkår for aktiv eigarstyring er at det frå eigar si side er formulert forventningar, mål og strategiar for selskapa. Eigar sine forventningar og strategiar vert eit utgangspunkt for selskapskontrollen og for handsaming av selskapet si drift og resultat.

Det vert tilrådd ei ordning med årleg handsaming av eigarskapsmeldinga i kommunestyret. Ei slik ordning vil utvikla kommunen som eigar og klårgjera rolledelinga mellom eigar og selskap.

Selskapa sine strategiske mål vert i stor grad utforma av selskapsstyra. Difor er det viktig at kommunestyret i Stord ovanfor selskap med sterke kommunale eigarinteresser aktivt definerer og revurderer motiv, mål og forventningar. Styret si oppgåve vert å vidareutvikla strategien og å arbeida for å realisera selskapa sine mål.

Kommunenens sentralforbund – KS - har utarbeidd 21 råd om eigarskap, selskapsleiing og kontroll. Eigarskapsmeldinga er systematisert etter desse råda og vert omtalt i kapitlet om Retningsliner for eigarskap, leiing og kontroll av selskap.

Oppbygginga av eigarskapsmeldinga

Meldinga har to deler. Del I presenterer aktuelle selskapsformer for kommunen, felles prinsipp og strategiar for ei god eigarstyring i dei ulike selskapsformene, samt reglar og prosedyrar for politisk og administrativ utøving av eigarstyringa. Del II omtalar selskap som Stord kommune eig eller deltek i. Det vert skilt mellom selskap som fell innanfor og utanfor § 23- 6 i kommunelova. Selskap som fell inn under kommunelova § 23-6, er selskap der kommunen åleine eller saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar har 100 % eigarskap. Det er utforma eigarskapsstrategiar for alle § 23-6 selskapa.

Innleiing

I hovudsak er det to organisasjonsformer som er aktuelle for kommunane ved utskiljing av verksemd som er eigne rettssubjekt. Interkommunale selskap IKS og aksjeselskap AS. Sjølv om interkommunalt samarbeid etter kommunelova ikkje er ein del av eigarskapspolitikken, er likevel dei vanlegaste formene for slikt samarbeid skildra for oversynet si skuld. Også andre former for organisering er skildra.

Kommunane har i stor grad fridom til å organisera tenestene sine slik dei finn føremålstenleg. Tenestene kan organiserast som ein del av kommunen eller som sjølvstendige rettssubjekt. Når kommunen organiserer tenesteproduksjonen innanfor den kommunale organisasjonen, gjeld styringssystemet som følgjer av kommunelova. Kommunestyret har i utgangspunktet all avgjerdsmynde, men kan delegera avgjerdsmynde av ikkje prinsipiell verde til underliggjande organ og til administrasjonen.

Kommunane kan velja å leggja deler av verksemda i eigne selskap. Det kan vera fleire grunnar for dette. T.d. at kommunen ynskjer å løysa oppgåver saman med andre kommunar eller andre offentlege eller private aktørar. I nokre tilfelle kan det vera naudsynt for kommunen å delta i forretningsverksemd og det kan då vera føremålstenleg å etablere selskap for å avgrensa økonomisk risiko. Mange offentlege selskap er grunngeve ut frå naturlege monopolsituasjonar, som t.d. selskap innanfor kraftsektoren.

Når deler av den kommunale verksemda ligg i eigne rettssubjekt som t.d. aksjeselskap eller interkommunale selskap, må styringssystema følgja den lovgjevinga som gjeld for det aktuelle rettssubjektet. Kommunestyret si styring av selskapet må utførast i selskapet sitt eigarorgan. Kommunestyret har likevel det overordna ansvaret for heile kommunen si verksemd, også den som vert drive av dei kommunalt eigde selskapa.

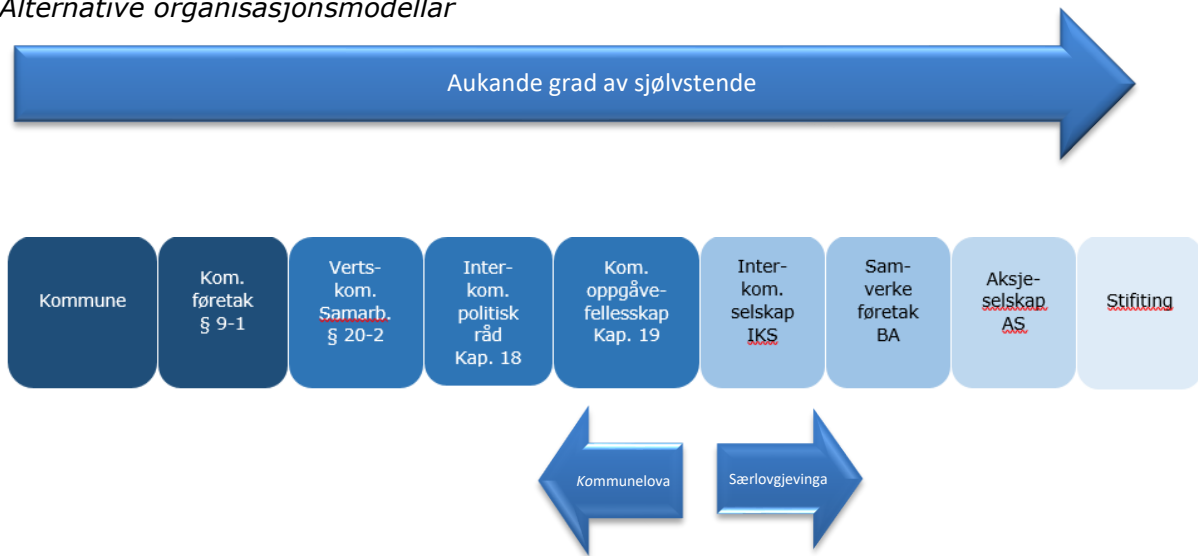
At verksemdar eller tenester vert skild ut og vert lagt i eigne selskap, inneber at vilkåra for folkevald styring og kontroll vert endra. Slik desse selskapa er organisert, skal selskapet sitt styrande organ ha tydeleg grad av fridom til å driva verksemda. Lovfesta reglar og vanlege normer for god selskapsstyring set grenser for kor mykje kommunane som eigar av slike selskap, kan og bør, involvera seg i selskapet si verksemd.

Etter den nye kommunelova skal kommunar og fylkeskommunar minst ein gong i valperioden utarbeida en eigarskapsmelding som skal vedtakast av kommunestyret eller fylkestinget sjølv.

Eigarskapsmeldinga til kommunen skal innehalda:

- a) Kommunen sine prinsipp for eigarstyring
- b) Oversyn over selskap, kommunale føretak og andre verksemdar som kommunen har eigarinteresser eller tilsvarande interesser i
- c) Kommunen sitt føremål med sine eigarinteresser eller tilsvarande interesser i verksemda

Alternative organisasjonsmodellar

Figur 1. Lovfesta modellar for kommunal selskapsdanning og samarbeid mellom kommunar etter grad av sjølvstende og politisk styring.

Figur 1 viser ulike modellar for å organisera kommunal verksemd utanfor kommunen sin eigen organisasjon, og korleis dei ulike modellane er i høve til kvarandre når det gjeld sjølvstende i mogleik til politisk styring. Grunngevinga for å ynskja å organisera verksemda utanfor den kommunale organisasjon kan variera, men handlar ofte om å løysa ei anna oppgåve saman med andre, gjerne andre kommunar.

For modellar som er forankra i kommunelova gjeld offentleglova og anskaffingslova på same måte som for dei deltakande kommunane/fylkeskommunane. For modellar som er forankra i anna lovgjeving er forholdet til nemnde lover særskilt omtalt i gjennomgangen som følgjer. Kommunar samarbeider utanfor formelle modellar også. Slikt samarbeid, som m.a. omfattar faglege nettverk, ad hoc-grupper, fora for informasjonsutveksling, omfatta ikkje utøving av mynde.

Kommunalt føretak

Når kommunen ynskjer å gje ei eining noko meir sjølvstendig stilling enn det som gjeld i den tradisjonelle organisasjonsstrukturen, kan det etablerast eit kommunalt føretak etter [kommunelova § 9-1](#).

Føretaket er ikkje ein eigen juridisk person, men del av kommunen som rettssubjekt. Kommunen er part i alle avtalar og hefter for føretaket sine plikter. I motsetnad til utskiljing ved bruk av aksjelova og lov om interkommunale selskap, vil dei tilsette fortsatt ha kommunen som arbeidsgjevar. Føretaket vert leia av eit styre, som er peika ut direkte av kommunestyret. Dagleg leiar står i linje under styret, som igjen er underlagt kommunestyret. Føretaka er på denne måten direkte underlagt kommunestyret sitt budsjettmynde. Rådmannen har ikkje instruksjons- eller omgjeringsmynde ovanfor føretaket sin daglege leiar.

[Regjeringen.no](#) har laga eit skjematisk oversyn moglege kommunale selskapsformer og samarbeidsformer:

Samarbeids- eller selskapsform	Oppgaver samarbeidsmodellen kan vera eigna for	Samarbeidet sitt mynde	Eige retts- subjekt?	Eige styrings- organ i samarbeids- modellen	Kommunen sitt høve til styring	Økonomisk ansvar ovanfor kreditorar
Administrativt vertskommune-samarbeid. Kommunelova § 20-2.	Lovpålagte oppgaver og utøving av offentleg mynde, typisk individretta tenester.	Kan berre delegerast mynde til å fatta vedtak i ikkje prinsipielle saker (i same utstrekning som kommunedirektør elles).	Nei. Er ein del av vertskommunen som retts- subjekt.	Nei. Vert styrt av vertskommunen.	Gjennom samarbeidsavtala og eventuelle andre styrande dokument. Ved at samarbeidskommunane kan gje vertskommunen instruks om korleis delegert mynde skal utøvast, og at samarbeidskommunen m.a. er klageinstans for «egne» vedtak.	Ein del av vertskommunen som rettssubjekt. Dvs. at vertskommunen har uavgrensa økonomisk ansvar, på same måte som for annan verksemd i kommunen.
Vertskommune med felles folkevald nemnd. Kommunelova § 20-3.	Lovpålagte oppgaver og utøving av offentleg mynde. Samarbeid der det er behov for å ta avgjerder som kan vera av prinsipiell tyding.	Nemnda kan verta delegert mynde til å fatta vedtak i prinsipielle saker. Kommunedirektør i vertskommunen kan berre delegerast mynde av nemnda til å fatta andre vedtak i ikkje prinsipielle saker (i same utstrekning som kommunedirektør eller).	Nei. Er ein del av vertskommunen som retts- subjekt.	Felles folkevald nemnd. Kommunen sin representant vert veld av kommunestyret.	Gjennom kommunen sine medlemmer i nemnda, og gjennom samarbeidsavtala og eventuelle andre styrande dokument. Kan gje nemnda instruks om korleis delegert mynde skal utøvast. Samarbeidskommunen kan omgjera «egne» vedtak.	Ein del av vertskommunen som rettssubjekt. Dvs. at vertskommunen har uavgrensa økonomisk ansvar, på same måte som for annan verksemd i kommunen.
Kommunalt oppgåve- fellesskap (KO). Kommunelova kapittel 19.	Samarbeid om felles oppgaver (lovpålagte eller ikkje), t.d. innan administrative støttetjenester, kontroll- utvals- sekretariat, plankontor, kultur- verksemd, friluftsråd og innkjøps- samarbeid.	Kan ikkje fatta enkeltvedtak, unnateke om interne forhold i samarbeidet og tildeling av tilskot.	Kan vera eige retts- subjekt. Skal fast- setjast i sam- arbeids- avtalen.	Representan- tskapet er øvste organ. Kommunen sin representant (ar) vert veld av kommune- styret. Eit KO kan ha underordna styrings- organ og dagleg leder.	Gjennom kommunen sine medlemmer i representantskapet og gjennom samarbeidsavtala og eventuelle andre styrande dokument.	Deltakar- kommunen har uavgrensa økonomisk ansvar for sin del av oppgåve- fellesskapet sine plikter.

<p>Inter-kommunalt politisk råd (IPR).</p> <p>Kommunelova - kapittel 18.</p>	<p>Obligatorisk samarbeidsmodell for politisk samarbeid. Handsaming av generelle samfunnsspørsmål på tvers av kommune- og fylkesgrenser.</p>	<p>Kan ikkje fatta enkeltvedtak, unntake om interne forhold i samarbeidet og tildeling av tilskot.</p>	<p>Kan vera eige rettssubjekt. Skal fastsetjast i samarbeidsavtala.</p>	<p>Representantskapet er øvste organ. Kommunen sin representant (ar) vert veld av kommunestyret. Eit IPR kan ha underordna styringsorgan og daglegleiar.</p>	<p>Gjennom kommunen sine medlemmer i representantskapet og gjennom samarbeidsavtala og eventuelle andre styrande dokument.</p>	<p>Deltakar-kommunen har uavgrensa økonomisk ansvar for sin del av rådet sine plikter.</p>
<p>Inter-kommunalt selskap (IKS).</p> <p>IKS-lova.</p>	<p>Samarbeid om felles oppgåver (lovpålagte eller ikkje), t.d. innbyggjarretta tenester, administrative støttetjenester, tekniske tenester (m.a. vatn og avlaup, samferdsel, bygg og eigedom, brann- og redningstjenester) og kontrollutvalsssekretariat.</p>	<p>Må vera heimel i den aktuelle sektorlova for at IKS-et skal kunne fatta enkeltvedtak eller vedta forskrifter på vegne av deltakar-kommunane. Døme på sektorlov er t.d. havne- og farvannslova og forurensningslova</p>	<p>Er eige rettssubjekt.</p>	<p>Representantskapet er øvste organ. Kommunen sin representant (ar) vert veld av kommunestyret. Må ha eit styre og ein tilsett daglegleiar.</p>	<p>Gjennom kommunen sine medlemmer i representantskapet, og gjennom selskapsavtala og eventuelt andre styrande dokument.</p>	<p>Deltakar-kommunen har uavgrensa økonomisk ansvar for sin prosent- eller brøkdelen av selskapet sine plikter.</p>
<p>Aksjeselskap (AS).</p> <p>Aksjelova.</p>	<p>Næringsverksemd i konkurranse med andre (tilby varer eller tenester i ein marknad). Eignar seg dersom føremålet er avkastning. Eigna for verksemd utsett for økonomisk risiko (pga. avgrensa ansvar).</p>	<p>Må vera heimel i den aktuelle sektorlova for at AS-et skal kunne fatta enkeltvedtak eller vedta forskrifter på vegne av deltakar-kommunane. Døme på sektorlov er t.d. havne- og farvannslova og forurensningslova</p>	<p>Er eige rettssubjekt.</p>	<p>Generalforsamlinga er øvste myndigheit i selskapet. Må ha eit styre, og kan ha ein daglegleiar.</p>	<p>Gjennom kommunen sine representantar på generalforsamlinga, og gjennom vedtektene og eventuelt andre styrande dokument.</p>	<p>Avgrensa økonomisk ansvar for eigarane, dvs. at kreditorar ikkje kan krevja dekning for selskapet sine plikter hjå eigarane (kommunane).</p>

<p>Samverkeføretak.</p> <p>Samverkelova.</p>	<p>Verksemd som tilbyr varer og tenester, der kommunane normalt er den største kunde- eller brukargruppa. Eigna for verksemd utsett for økonomisk risiko (pga. avgrensa ansvar).</p>	<p>Må vera heimel i den aktuelle sektorlova for at samverkeføreretaket skal kunne fatta enkeltvedtak på vegne av deltakar-kommunane.</p>	<p>Er eige rettssubjekt.</p>	<p>Årsmøte er øvste mynde i føretaket. Må ha eit styre. Skal ha ein dagleg leiar, med mindre vedtektene seier noko anna.</p>	<p>Gjennom kommunen s representantar på årsmøtet, og gjennom vedtektene og eventuelt andre styrande dokument.</p>	<p>Avgrensa økonomisk ansvar for medlemmene, dvs. at kreditorar ikkje kan krevja dekning for selskapet sine plikter hjå eigarane (kommunane).</p>
---	--	--	------------------------------	--	---	---

Stiftingar

Kommunar og fylkeskommunar kan også oppretta stiftingar. Ei stifting er eit sjølvstendig rettssubjekt. Som stiftar av ei stifting kan kommunen verken utøva styring over stiftinga si verksemd eller gjera krav på del i stiftinga sitt overskot (ta utbytte). Stiftarane kan ikkje løysa opp stiftinga. Stiftinga er berre ei føremålstenleg organisasjonsform der det er ynskje om å gjera verksemda heilt uavhengig av kommunen. Det er [lov om stiftelser \(stiftelsesloven\) av 15. juni 2001 nr. 59](#) som regulerer denne organisasjonsforma.

GOD FOLKEVALD STYRING

Sjølv om delar av verksemda er lagt ut i eit selskap, har kommunestyret det overordna ansvaret. Det er difor viktig å oppretthalda god folkevald styring.

God folkevald styring vert gjerne definert gjennom fire standardar, jf. Baldersheim og Rose 2011:

- **PÅLITELEG STYRE** er prega av likehandsaming, rettskaffen politisk framferd og respekt for spelereglar. Denne standarden rører ved kommunepolitikken sitt allmenne omdøme. Det handlar om innbyggjarane sin tillit til at dei vert handsama likt i dei kommunale avgjerdsprosessane.
- **ANSVARLEG STYRE** fremjar oversiktleg politikk og informerte innbyggjarar som grunnlag for deira kontroll med dei folkevalde. Eit ansvarleg styre skal sørgja for at innbyggjarane har tilstrekkeleg informasjon til å følgja med i politikken og stilla dei styrande til ansvar.
- **BORGERNÆRT STYRE** stimulerer innbyggjarane sine interesse for og engasjement i lokalpolitikken, gjennom høyringskanalar og moglegheit for deltaking og debatt. Ved borgernært styre er det etablert kanalar for innbyggjarmedverknad i avgjerdsprosessane, også i prosessar der det ikkje er lovpålagt.
- **EFFEKTIVT STYRE:** Folkevalde har god styring, og leverer resultat. Eit effektivt styre vert kjenneteikna m.a. ved ryddige forhold i den politiske styringa av administrasjonen og at kommunen leverer resultat innbyggjarane og folkevalde er tilfreds med.

NIBR-rapport 2015:1 *Kommunale selskaper og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap*, viser vidare at administrasjonen har ein viktig støttefunksjon for at dei folkevalde skal kunne ivareta sine roller på ein god måte. For at dei folkevalde skal kunne påverka og styra selskapa i tråd med dei føremål som er sett, er det viktig å styrka kunnskapen og merksemda rundt eigarskapspolitikken i eitt breitt utval av dei folkevalde, og at den vert gjeve ein brei og heilskapleg politisk prosess. Eit grep for å sikra dette, kan vera å forankra eigarskapspolitikken i kommuneplanen.

TILSYN OG KONTROLL MED FORVALTNINGA

Kontrollutvalet skal føra tilsyn og kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskapa. I interkommunale selskap og i aksjeselskap der kommunen åleine eller saman med andre kommunar og fylkeskommunar eig alle aksjane og i heileigde dotterselskap av slike selskap, har kontrollutvalet og revisor rett til å krevja relevante opplysningar både frå selskapet sin dagleg leiar, styret og ekstern revisor.

Kommunestyret kan fastsetja reglar for denne kontrollen. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden utarbeida ein plan for gjennomføringa av selskapskontrollen. Med utgangspunktet i planen for selskapskontroll skal kontrollutvalet rapportere til kommunestyret om kva kontrollar som er gjennomført og om resultatata av desse.

Ein årleg gjennomgang av eigarskapsmeldinga i kommunestyret, i same møte som kontrollutvalet legg fram sin rapport, vil gje eit godt og samla informasjonsgrunnlag for kommunestyret, og medverka til ei meir effektiv forvaltning og kontroll med selskapa.

RETNINGSLINER FOR EIGARSKAP, LEIING OG KONTROLL AV SELSKAP

Med utgangspunkt i KS sine 21 råd om eigarskap, vert det i dette kapitlet gjennomgått prinsipp og reglar som i hovudsak skal leggjast lagt til grunn for Stord kommune sin eigarskapspolitikk.

Kommunenens sentralforbund – KS - har utarbeidd 21 råd om eigarskap, selskapsleiing og kontroll. Eigarskapsmeldinga er systematisert etter desse råda. Råda omhandlar følgjande tema:

1. Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalde
2. Vurdering og val av selskapsform
3. Fysisk skilje mellom monopol og konkurranseverksemd
4. Utarbeiding av eigarskapsmeldingar
5. Utarbeiding og revidering av styringsdokument
6. Eigarmøter
7. Eigarorganet si samansetjing og funksjon
8. Gjennomføring av generalforsamlingar og representantskapsmøter
9. Samansetjing av styret
10. Valkomit  og styreutnemningar
11. Kjønnsbalanse i styra
12. Prosedyrar for   sikra rett kompetanse i selskapsstyra
13. Styresamansetjing i konsernmodell
14. Opnemning av vararepresentantar
15. Gildskapsvurderingar
16. Godtgjering av styrevert
17. Registrering av styrevert
18. Arbeidsgjevartilh rsle i sjølvstendige rettssubjekt
19. Utarbeiding av etiske retningsliner
20. Særleg om rådmannen si rolle i kommunale føretak
21. Utøving av tilsyn og kontroll

1. Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalde

Stord kommune tek sikte på   organisera ei systematisk opplæring av folkevalde knytt til eigarstyring, rolleforst nding, styringsliner og ansvarsfordeling. Dette vil skje som del av den generelle opplæringa av folkevalde som bør skje innan dei første 6 månadene av valperioden. Det kan i tillegg knytast som tema til kommunestyret si årlege handsaming av eigarskapsmeldinga og kontrollutvalet si melding om selskapskontroll.

2. Vurderingar og val av selskapsform

Det er eigar sitt ansvar å sikra ei selskapsform som er tilpassa verksemda sitt føremål, behov for eigarstyring, marknadstilhøva, samfunnsansvar, omsyn til innsyn og konkurranseregelverket. Skal selskapet ta risiko og operera i ein marknad, så bør eit selskap med avgrensa ansvar vera mest aktuelt. Skal selskapet yta tenester til eigarane i eigenregi kan både interkommunale selskap og føretak vera tenlege former. Stiftingar er ikkje tilrådd for verksemd som krev eigarstyring.

Offentleglova gjeld for kommunalt eigde selskap dersom det offentlege har eigardelar som gjev rett til meir enn halvparten av stemmene i det øvste organet, eller direkte eller indirekte har rett til å velja meir enn halvparten av medlemmene med stemmerett i det øvste organet. Offentleglova gjeld likevel ikkje for offentleg eigde selskap som hovudsakeleg driv næringsverksemd i direkte konkurranse med og på same vilkår som private.

Kommunestyret ber om at eigarrepresentantane frå Stord kommune på generalforsamling i selskap der kommunen er ein betydeleg eigar, der det fins private aksjonærar og der føremålet med kommunen sitt eigarskap er politisk motivert, føreslår vedtektsendingar som gjev kommunen sitt kontrollutval og revisor innsynsrett. Før det vert teke endeleg stilling til oppretting av selskap og val av selskapsform, så skal følgjande tilhøve vera vurdert i høve oppgåver, føremål og funksjonar for selskapet:

- Behovet for direkte og reell politisk styring
- Økonomisk ansvar; plikter som kommunen tek på seg i høve selskapet.
- Risikovurdering; gjeld m.a. økonomi, marknad, miljø, samfunnstryggleik og tilhøvet til sluttbrukar/innbyggjar
- Selskapet sin økonomiske fridom og avgrensing m.o.t. delegasjon av mynde
- Forvaltningslova/offentleglova
- Skatte- og avgiftsmessige tilhøve
- Offentlege innkjøpsreglar
- Arbeidsgjevarpolitikk
- Tilknytning til arbeidsgjevarorganisasjon

3. Fysisk skilje mellom monopol og konkurranseverksemd

Stord kommune som eigar skal gjera ei særleg vurdering av om selskap driv konkurranseverksemd i tillegg til monopolverksemd. Kommunen vil i slike høve i størst mogeleg grad leggja til grunn at selskap og verksemdar som dette er aktuelt for skil dei konkurranseutsette aktivitetane fysisk og organisatorisk frå monopolverksemda for å unngå mistanke om rolleblanding og kryss-subsidiering. Nokre kommunalt eigde selskap er tildelt oppgåver i eigenregi eller har einerett på å utføra visse oppgåver, samstundes som dei utfører andre tenester i konkurranse med andre. Dersom selskapet i tillegg konkurrerer med private selskap, kan det oppstå spørsmål om den delen av selskapet som konkurrerer i marknaden mottok ein eller annan form for offentleg stønad, og om denne stønaden eventuelt er i strid med regelverket om offentleg stønad.

Det sentrale er at selskapet sin konkurranseutsette verksemd ikkje vert subsidiert, t.d. ved at verksemda nyttar selskapet sine administrative støttefunksjonar og/eller utstyr frå den fullfinansierte delen av selskapet (kryss-subsidiering).

4. Utarbeiding av eigarskapsmelding

Stord kommune har utarbeida ei eigarskapsmelding etter KS sine råd. Målet er å utvikla kommunen som ein betre eigar for dermed å sikra at kommunen og samfunnet sine interesser i selskapa vert forvalta i tråd med vedtekne mål, forventningar og føresetnader. Eigarskapsmeldinga skal evaluerast årleg av kommunestyret. Så langt råd er, skal dette skje i siste møte før sommarferien. I samband med den årlege handsaminga av meldinga vert det lagt til rette for ei generell drøfting av prinsippa som denne meldinga legg opp til. Det vert også lagt til rette for å evaluera mål, resultat og drift knytt til selskap som er særleg viktige for kommunen.

Eventuelle endringar i strategi og eller tiltak i høve einskildselskap skal så langt råd er drøftast i dette møtet.

5. Utarbeiding og revidering av selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter

Stord kommune skal ha eit langsiktig og ansvarleg perspektiv på sitt eigarskap i ulike selskap. Eigarstrategien skal tydeleggjera målet med selskapa, og desse skal gå fram av selskapsavtala/vedtektene. Innan rammene av selskapsavtala/vedtektene skal selskapa utvikla detaljerte mål og strategiar for si verksemd.

Føremålet med selskapa vert vurdert med jamne mellomrom for å sjå om det er behov for endringar.

6. Eigarmøte

Eit eigarmøte er eit møte mellom representantar frå kommunen som eigar, styret og dagleg leiar for selskapet. Eigarmøta bør gjennomførast jamleg for å bidra til god eigarstyring og kommunikasjon med selskapet.

Dersom det frå eigarsida er trong for å diskutera strategiar seg imellom utan å treffa formelle avgjerder, kan dette gjerast utan å kalla inn til møte i generalforsamlinga eller representantskapet etter dei formelle reglane i lova. Eit eigarmøte er ikkje lovregulert og er berre ein uformell arena der det ikkje skal treffast vedtak. I tillegg bør det ikkje leggjast føringar eller «gjevast signal» i eigarmøta som kan gripa inn i styret sitt myndeområde. Eigarmøta er uforpliktande for eigarane og for selskapet.

Eigarmøte kjem i tillegg til møter i representantskap og generalforsamling.

7. Eigarorganet sin samansetjing og funksjon

Stord kommune vil i hovudsak byggja på etablert praksis. Det inneber at:

Politisk leiing som hovudregel vert oppnemnd som eigarrepresentant(ar) i kommunale selskap og i selskap der kommunestyret har eit uttrykt ynskje og behov for oppfølging av selskapet si verksemd. I generalforsamling vil til vanleg ordføraren, eller den som ordføraren gjev fullmakt, representera kommunen.

Selskapa der kommunen har eit uttrykt ynskje og behov for det, rapporterer periodisk til utpeikt utval eller til formannskapet.

Einskilde selskap vert i periodar følgd opp tettare, avhengig av situasjon, eigarinteresse og føremål.

Ordføraren har eit særleg ansvar for at det vert lagt til rette for gode samhandlingsprosedyrar mellom kommunen og selskap, og at det skjer naudsynte avklaringar i eigarrelaterte saker mellom selskapet og kommunen. Dette kan skje i eigarmøte som finn stad mellom dei formelle eigarmøta, nemleg representantskapsmøte og generalforsamlinga.

Rekneskap, årsmelding, strategidokument og liknande skal som hovudregel verta lagt fram for politisk handsaming i forkant av eigarmøte. Tidspunkt for eigarmøte skal varslast tidleg på året, og dokumenta bør liggja føre min 30 dagar før møte i generalforsamling/representantskap.

Det politiske organet som har desse sakene til handsaming (kommunestyret, formannskapet eller utval), gjev styringssignal til kommunen sin representant i eigarmøte, og kan eventuelt instruera denne.

Kommunen si valnemnd gjer framlegg om kandidatar til styreverv.

8. Gjennomføring av generalforsamlingar og representantskapsmøte

Dei formelle eigarmøta er generalforsamling eller representantskap. Det er styret som kallar inn. Reglane om innkallingsfrist bør takast inn i vedtektene, slik at det vert teke omsyn til kommunen si trong for å ha tid til å handsama aktuelle saker. Styreleiar og dagleg leiar har plikt til å delta på generalforsamlinga i aksjeselskap. Andre styremedlemmer har rett, men ikkje plikt. Revisor har rett til å vera til stades, og nokon gonger plikt, når dei saker som skal handsamast gjer det naudsynt.

Gjennom IKS-lova er representantskapet tillagt fleire oppgåver enn generalforsamlinga i eit aksjeselskap. Representantskapet skal fastsetja budsjett, økonomiplan og rekneskap. Vedtak om sal eller pantsetjing av fast eigedom eller andre større investeringar er også tillagt representantskapet. Desse reglane gjev i utgangspunktet representantskapet større påverknad ovanfor forvaltninga av selskapet enn generalforsamlinga i eit aksjeselskap.

9. Samansetjing av styret

Det er eigar sitt ansvar å sørja for at styret sin kompetanse samla sett er tilpassa det enkelte selskap si verksemd. Den samla kompetansen i styret skal vurderast i høve selskapet sitt spesifikke føremål. Styret bør ha både generell og fagspesifikk kompetanse.

Eit profesjonelt samansett styre har kompetansen som er naudsynt for å følgja opp eigar sine forventningar. Styret skal spegla og representera selskapet sine behov og bør ha ulik og supplerande kompetanse innan økonomi, organisasjon og om marknaden som selskapet opererer i. Vidare bør styret ha fagleg innsikt og ha ei interesse for selskapet sitt føremål. Dersom naudsynt kompetanse ikkje er til stades i utgangspunktet, vil likevel ansvaret og forventningane til selskapet stå ved lag, og det bør om naudsynt verta gjeve tilbod om opplæring.

Styreverv i selskap er eit personleg verv. I styret representerer personen berre seg sjølv, ikkje partiet, kommunen eller andre interessentar. Personen skal ivareta selskapet sine interesser og eigarane kollektivt på best mogleg måte, ut frå selskapet sitt formål og innanfor lova sine rammer.

10. Valkomit  og styreutnemning

Valkomiteen i Stord kommune skal som hovudregel innstilla på Stord kommune sine representantar i selskapsstyra. Målet er   sikra eit styre med naudsynt kompetanse til   leia selskapet i tråd med eigar sitt føremål. Samansetninga av styret bør gjerast ut i frå at styret er eit kollegialt organ og bør veljast ut i fr  formelle krav til kompetanse og selskapet sitt eigenart. Det skal arbeidast for lik kjønnsrepresentasjon i styra. Særleg bør spørsmål knytt til mogelege rollekonfliktar og forvaltningslova sine reglar om gildskap vurderast. For selskap med fleire eigarar/eigarkommunar, så bør det opprettast ein eigen valkomité som speglar eigardelen i selskapet. Leiaren i valkomiteen i kommunen representerer til vanleg Stord kommune i valkomiteen for interkommunale selskap og andre selskap som kommunen har eigarinteresser i.

11. Lik kjønnsrepresentasjon i styra

Stord kommune vil uavhengig av selskapsform arbeida for lik kjønnsrepresentasjon i styra.

I høve til [lov om interkommunale selskap § 10](#) er det krav om minst 40 % kjønnsrepresentasjon i styra. Reglane i [aksjelova § 20-6](#) om representasjon av begge kjønn i styret gjeld tilsvarande for aksjeselskap der kommunar og fylkeskommunar til saman eig minst 2/3 av aksjane i selskapet. Dette følgjer av [kommunelova § 21-1](#).

12. Prosedyrar for å sikra rett kompetanse i selskapsstyra

Eigar har ansvar for å sikra at styret har den naudsynte kompetansen for å nå selskapet sine mål. Stord kommune ber difor om at styret sjølv jamleg vurderer eigen kompetanse ut frå eigar sitt føremål med selskapet. Det vert bedt om at styret etablerer følgjande prosedyrar:

- Fastset styreinstruks og instruks for dagleg leiar med særleg vekt på ei klar intern ansvars- og oppgåvefordeling
- Årleg gjer ei eigenevaluering
- Vurderer behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer skal gjevast opplæring om ansvar, oppgåver og rollefordeling
- Gjennomføra eigne styreseminar om roller, ansvar og oppgåver
- Fastsetja ein årleg plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring
- Gjera greie for selskapet si styring og leiing i ein årsrapport

13. Styresamansetjing i konsernmodell

Styret i morselskap bør ikkje sitja i styret til dotterselskap. Konserndirektøren kan vera representert i dotterselskapa sine styre. Styret i morselskap bør ikkje sitja i styret til dotterselskap fordi styret i morselskap utgjør generalforsamling i dotterselskap. Regelen er viktig for å unngå rolleblanding i konsernforhold. Særleg må ein vera merksam på problemstillingar knytt til anbod og ugildskap dersom eitt av selskapa gjev eit anbod til eit anna selskap i same konsern.

14. Oppnemning av vararepresentantar

Stord kommune vil som hovudregel gå inn for ei ordning med numerisk vald vara til styret for å sikra kontinuitet og kompetanse. Det vert rådd til at 1. varamedlem vert invitert til styremøta for på den måten å sikra best mogleg kompetanse og kontinuitet.

15. Gildskapssvurderingar og politisk representasjon i styra

Styra skal etablere faste prosedyrar for å handtera moglege gildskapskonfliktar. Ordførar og andre leiande politikarar, samt rådmann bør ikkje sitja i styra i selskap. Spørsmålet skal vurderast utifrå selskapet sitt føremål, og valnemnda skal i si innstilling særleg vurdere moglege rollekonfliktar og habilitetstilhøve etter forvaltningslova.

Ugildskap inntreer m.a. når ein person kan ha personlege interesser i utfallet av ei sak som skal handsamast, og som kan tenkjast å ha påverknad på vedkommande sine vurderingar under handsaminga av saka. At ein person er ugild inneber at vedkommande ikkje kan leggja til rette saksgrunnlaget eller treffa avgjerd i ei sak. Forvaltningslova seier at ein person er ugild når han leier eller har ei leiande stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling, for eit selskap som er part i saka, eller ei foreining, sparebank eller stifting som er part i saka. Ingen kommunalt tilsette eller folkevalde skal handtera saker i kommunen som gjeld eit selskap der dei sjølv er styremedlem. Dette gjeld uansett om selskapet er privat eigd eller heilt eller delvis offentleg eigd. Ugildskap kan også oppstå for styremedlemmer, slik at dei vert ugilde til å handsama ei sak i selskapet sitt styre. Dette er regulert i den enkelte selskapslov.

16. Godtgjersle av styreverv

Godtgjersler i selskap som kommunen eig eller har vesentlege eigarinteresser i skal mellom anna reflektera styret sitt ansvar, kompetanse tidsbruk og verksemda sin kompleksitet. Generelt skal styreleiar godtgjerast særskilt i høve styremedlemene.

Selskap med avgrensa ansvar bør teikna styreforsikring for alle styremedlemene for det økonomiske ansvaret. Forsikringa gjeld ikkje det strafferettslege ansvaret. Styremedlemer bør ikkje ta på seg særskilde oppgåver for det aktuelle selskapet i tillegg til styrevervet. Sjå meir om styremedlemmer sitt ansvar nedanfor.

Aksjelova gjev generalforsamlinga ansvar for å fastsetja godtgjering til styremedlemmene. I eit IKS er det representantskapet som fastset godtgjeringa til styremedlemmene, og det er kommunestyret sjølv som fastset godtgjeringa til styret i føretak (KF).

17. Registrering av styreverv

Kommunar er som folkevalde organ avhengig av ålmenta sin tillit når det gjeld både forvaltning og styring. For å unngå mistanke om rolleblanding er det viktig å vera open om kva andre roller lokalpolitikarar har i samfunnslivet. Alle som tek på seg styreverv for kommunale selskap, bør difor registrera verva i [Styrevervregisteret](#), for ålment innsyn.

18. Arbeidsgjevartilhøyrse i sjølvstendige rettssubjekt

Ved utskiljing av verksemd i sjølvstendige rettssubjekt er det aktuelle selskapet ikkje lenger knytt til kommunen sitt løns- og avtaleforhold gjennom det kommunale systemet. Svært mange selskap fortset å nytta det kommunale avtaleverket utan at dei egentleg har eit partsforhold i det. Så framt ingen av partane ser dette som problematisk vil utfordringa først oppstå for arbeidsgjevar dersom det oppstår konflikt eller det vil vera trong for juridisk støtte eller støtte i samband med forhandlingar. Selskapa bør søkja medlemskap i KS Bedrift.

19. Utarbeiding av etiske retningsliner

Stord kommune vil arbeida for at etiske prinsipp og samfunnsansvarleg forretningsdrift vert forankra i formål og lagt til grunn for verksemda i selskap som kommunen eig eller er deleigar i. Styret er ansvarleg for at selskapet har utarbeidd retningsliner for etisk og samfunnsansvarleg forretningsdrift, samt at desse vert jamleg revidert.

20. Særleg om rådmannen si rolle i kommunale føretak

Rådmannen si samhandlingsrolle ovanfor føretak skal vurderast særskilt ved etablering av føretak. Kommunale føretak er ikkje eit sjølvstendig rettssubjekt, men ein del av kommunen. Styret er direkte underordna kommunestyret, men organisasjonsforma har ein sjølvstendig stilling samanlikna med kommunen elles. Rådmannen har ingen styringsrett ovanfor føretaket, og dagleg leiar er underordna styret i føretaket. Rådmannen kan likevel instruera dagleg leiar om at iverksetjing av ei sak vert utsett til kommunestyret har handsama den aktuelle saka. Vidare skal rådmannen i saker som vert handsama i kommunestyret, gjevast høve til å uttale seg før styret i føretaket treff vedtak. Rådmannen eller rådmannen sin stedfortredar og medlem av kommuneråd kan ikkje veljast til styret i kommunale føretak.

21. Utøving av tilsyn og kontroll

Kommunestyret har både eit tilsyns- og kontrollansvar for å sikra at kommunen når sine mål, at regelverket vert etterlevd og at etiske omsyn vert ivaretekne. Kontrollen vert utført gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningskontroll og selskapskontroll.

I samsvar med [§ 23-6](#) i kommunelova kan kommunestyret vedta kva dokument som skal sendast til kontrollutvalet og revisor som grunnlag for kontrollarbeidet. Kontrollen bør og omfatta korleis eigarstyringa vert utøvt.

Før det vert vedteke nærare reglar for aktuelle eigarstyringsdokument som skal sendast kontrollutvalet, så er det naturleg at utvalet kjem med innspel til kva dokument utvalet treng som grunnlag for sitt kontrollarbeid. Kommunen si eigarskapsmelding er eit naturleg dokument.

Kontrollutvalet skal i ein konkret plan for gjennomføring av årleg selskapskontroll gjera greie for innhaldet i selskapskontrollen, korleis rapporteringa skal skje, prioriteringar og tidsrom for gjennomføring av planen. Kontrollen bør og omfatte korleis eigarstyringa vert utøvt. Kontrollplanen skal leggjast fram for kommunestyret. Kontrollutvalet skal rapportera til kommunestyret på bakgrunn av utført forvaltnings- og selskapskontroll. Kontrollrapportar bør handsamast i kommunestyret samla i samband med kommunestyret si årlege behandling av eigarskapsmeldinga.

Meir om styreansvar

- utdrag frå notat av advokat Irmelin Danielsen, Borgen advokatar AS

«Plikter i styret

Eit slikt styreansvar er eit individuelt ansvar for kvart einskild styremedlem. Dersom fleire styremedlemmer er ansvarleg for same skade, vil dei likevel hefte solidarisk for det økonomiske tapet.

Styret har blant anna plikt til å gjennomføre ei forsvarleg forvaltning av selskapet. Brot på denne plikta vil kunne leie til eit erstatningsansvar for styret. Ansvar kan oppstå både ved unnlatingar og ved aktlause avgjerder. Styret er til dømes pålagt ei streng handleplikt dersom selskapet sin eigenkapital ikkje er forsvarleg i forhold til risikoen ved og omfanget av verksemda. Det einskilde styremedlem har òg ei plikt til å opptre lojalt ovanfor selskapsinteressene, framføre eigne eller andre særinteresser.

Vidare har styret plikt til å føre tilsyn med den daglege leiinga og resten av verksemda. Bakgrunnen er at styret treng informasjon for å kunne ta korrekte avgjerder som ledd i forvaltninga av selskapet, samt at styret har ei tilsynsforplikting som kontrollerande organ. Styret si plikt til å halde seg orientert om til dømes den økonomiske situasjonen i selskapet er avhengig av verksemda og andre relevante forhold. Det vert stilt strengare krav til styret si oppfølging av økonomiske forhold i periodar der selskapet har anstrengjande økonomi, enn i periodar der situasjonen er meir normal.

Vurderingar ved styreverv

I lys av det personlege ansvaret som følgjer med eit styreverv, bør ein tenkje seg godt om før ein tar på seg eit slikt verv. Ein bør blant anna vurdere om ein er kompetent nok til å sitte i eit styre, om ein har tilstrekkeleg med tid til å sitte i eit styre og kva godtgjersle ein eventuelt vil få for å sitte i styret. Vidare bør ein setje seg godt inn i selskapet, medrekna korleis selskapet vert drevet, kva rutinar selskapet har, kven det er som er aksjeeigarar, og ikkje minst kven andre som sit i styret.

Ein bør òg sjekke om selskapet har styreansvarsforsikring, eventuelt krevje slik ansvarsforsikring, og gjennomgå denne. I tillegg bør ein krevje skadeslausfråsegn frå selskapet, og gjennomgå denne. Skadeslausfråsegn inneberer at selskapet held styremedlemmen skadeslaus for eventuelle krav vedkommande får mot seg i høva rolla som styremedlem.

Når ein først har tatt på seg eit styreverv bør ein etablere rutinar, eventuelt utarbeide enda betre rutinar, for styrearbeidet, sørgje for protokollføring av alle vedtak, særleg vedtak ein reagerer på eller ikkje er samd i, samt sjekke og krevje at styreansvarsforsikringa til ei kvar tid vert betalt. I verste fall bør ein trekkje seg frå styret.»

2 DEL II SELSKAPSOVERSYN

2.1. GENERELL EIGARSKAPSSTRATEGI

For alle selskapa har Stord kommune fylgjande generelle eigarstrategi:

Langsiktige mål

Selskapa forvaltar offentlege ressursar og er fristilt den kommunale forvaltninga. Dei økonomiske og tenestemessige vala selskapa tar på vegne av sine eigarar skal ha langsiktige mål som bærebjelke. Dette inneber at den langsiktige måloppnåinga skal prioriterast framfor kortsiktig avkastning og ressursforvaltning.

Samfunnsansvar

Samfunnsansvar skal sikrast gjennom god arbeidsgjevarpolitikk, god selskapsskikk, prioritering av miljøvennlege og bærekraftige organisasjons- og tenesteløysningar. Eigarane bør også ha eit medvite bruk av selskapa sin kompetanse i forhold til samfunnsutviklingsarbeid generelt. Selskapa bør realisere kommunen sitt mål om nullutsleppskommune. Dette krev at selskapa leverer klimaregnskap til eigarane.

Openheit

Openheit som ein verdi relaterer seg til eigarane og selskapet si line i forhold til innbyggjarar, media, tilsette og omverda forøvrig og praktiseringa av den nye offentlegheitslova.

For kommunen som eigar, inneber dette å sikra ein open debatt om forvaltning av forhold som gjeld selskapa. Det står her sentralt at forvaltninga av forhold som gjeld selskapa er synlege og kan etterprøvast.

For selskap omfatta av [offentleglova](#) inneber dette at prosedyrar for mogeleg innsyn skal leggjast til rette. Selskap som har si hovudverksemd innanfor forretning og som opererer i ein marknad, er ikkje omfatta av [offentleglova](#). Så langt som mogeleg skal selskapa og forvaltninga av desse, praktisera opent med mindre det gjeld spørsmål om konkurranse eller personale.

Det vert nytta ein metodikk ved presentasjonen som gjer at ei årleg oppdatering ikkje vert særleg tidkrevjande. Følgjande opplysningar vert så langt råd knytt til omtalen av det enkelte selskap

1. Stiftingsdato
2. Eigarskapsstrategi (Selskap omtala i kommunelova [§ 23-6](#))
3. Føremål (referer stort sett til vedtekter)
4. Sentrale oppgåver for selskapet
5. Kommenterar (motiv for eigarskap, eller andre tilhøve knytt til eigarskapen)

2.2. OVERSYN OVER SELSKAP **INNANFOR** § 23-6 I KOMMUNELOVA

I høve til selskapskontroll er det naturleg å skilja mellom selskap som fell inn under [§ 23-6](#) i kommunelova og andre selskap som Stord kommunen har eigarskap i.

Selskap som fell inn under kommunelova [§ 23-6](#) er selskap kor kommunen åleine eller saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar har 100% eigarskap. Desse følgjer nedanfor:

Selskap og selskapsform	Aksje-kapital	Totalt tal aksjar	Stord kommune sine aksjar	Eigardel i %	Aksjeverdi i kr	Stord kommune sine verdiar/del av aksjekap.
Interkommunalt arkiv i Hordaland (IKAH) IKS	0			4,61		0,00
Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap GFS				0,24		42 201 650
Krisesenter Vest IKS	0			10,43		0,00
Podlen Verkstad AS	1 605 000	1 444,5	1 444,5	100,00	1 111,11	1 605 000,00
Sunnhordlandsrådet IKS	0			12,50		0,00
Stord Kommunale Eigedomsselskap AS	100 000	10	10	100,00	10 000	100 000,00
Stord kommunale utviklingsselskap AS	100 000	100	(via SKE AS) 100	100,00	1 000	100 000,00
Sunnhordland Interkommunale Legevakt IKS	0			55,70		0,00
Sunnhordland interkommunale miljøverk (SIM) IKS	0			27,75		0,00
Sunnhordland Lufthavn AS	2 000 000	400	316	79,00	5 000	1
Vann Vest AS	135 000	27	1	3,70	5 000	5 000

2.2.2. [INTERKOMMUNALT ARKIV I HORDALAND IKS](#)

Stifta

Selskapet vart stifta 22.05.2002. Deltakarane betalar inn årlege tilskot til drift av selskapet etter vedtak i representantskapet. Driftstilskotet skal reknast ut etter fordelingsnøkkel vedtatt av representantskapet. Eigardelen skal justerast kvart fjerde år på grunnlag av samla innbetalt tilskot, og ved innmelding og utmelding. Eigardelen for kvar deltakar er utrekna i prosent i forhold til deltakartilskotet.

Eigarskapsstrategi:

Føremålet med eigarskapet er å sikra at verdifullt arkivmateriale i Stord kommune vert teke vare på og sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid og gjort tilgjengeleg for offentleg verksemd, forskning og andre administrative og kulturelle føremål.

Føremål (selskapsavtale)

1. Selskapet sitt hovudføremål er å legge forholda til rette for eigarane si rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlova sine intensjonar og føresegner.
2. Selskapet skal etter avtale med den enkelte eigar kunne fungere som arkivdepot for eigarane sine arkiv. Tenestene skal vere regulert gjennom eigne tenesteavtalar.
3. Selskapet kan tilby faglege tenester som eigarane skal betale for, etter satsar vedtekne av styret. Dette skal vere tenester eigarane har ulik etterspurnad etter, og eller som ikkje vert tilbydd til alle eigarar. Tenestene skal vere regulert gjennom eigne tenesteavtalar.
4. Selskapet kan fungere som ein regional arkivinstitusjon med funksjonar knytt til samla samfunnsdokumentasjon. Tenester knytt til dette, skal vere regulert i eigen tenesteavtale.
5. Selskapet kan delta i faglege samarbeid og eller selje kompetanse og arkivtenester til andre enn eigarane så lenge dette ikkje går ut over hovudføremålet., jf. [Selskapsavtala § 2](#).

Sentrale oppgåver

Selskapet skal yte deltakarane desse tenestene som er finansierte gjennom det årlege driftstilskotet:

- a. ordning og katalogisering av deltakarane sine eldre arkiv
- b. utarbeiding og revisjon av overordna arkivplanar for deltakarane
- c. lokale kurs om arkivfaglege emne
- d. tilsyn med at arkivdanning og arkivlokale hos deltakarane er i samsvar med føresegnene i lov om arkiv og forskrift om offentlege arkiv
- e. rettleiing om arkivfaglege spørsmål
- f. rettleiing om bevaring av elektroniske arkiv

Selskapet skal drive fagleg utviklingsarbeid for å gi deltakarane naudsynt og oppdatert rettleiing om arkivfaglege spørsmål. Kvar deltakarkommune har rett til å få utført arbeid i samsvar med kommunen sitt driftstilskot. Styret gjer vedtak om dei årlege rammene for

dette arbeidet. Interkommunalt arkiv i Hordaland og den enkelte deltakarkommunen avtalar årleg kva oppgåver dette arbeidet skal omfatta.

2.2.3. KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE GJENSIDIGE FORSIKRINGSSELSKAP GFS

Stifta

Selskapet vart stifta 01.01.1949

Eigarskapsstrategi:

Selskapet er organisert som eit GFS (gjensidig forsikringsselskap). Omgrepet assuranseforening vert også nytta om slike selskap. Selskapsforma inneber at forsikringstakarane dannar og eig selskapet, selskapet sine eventuelle aktiva og også deler den risikoen selskapet har teke på seg. Dette inneber altså at kunde- og eigargruppa er samanfallande.

KLP sine eigarprinsipp er:

1. *«Vi skal være en ansvarlig finansiell investor og eier som tar sosiale og miljømessige hensyn, med formål om å oppnå best mulig avkastning over tid, hensyntatt forsvarlig risiko.*
2. *Vi kan være representert i selskapsorganer, men skal ikke være representert i børsnoterte selskapers styrer.*
3. *Vi kan samarbeide med andre investorer og organisasjoner når dette er hensiktsmessig.*
4. *Vi skal opptre på en aktsom og forutsigbar måte, og være bevisst det ansvar for negative konsekvenser som kan følge av utvist passivitet fra aksjonærenes side.*
5. *Vi skal opptre på en måte som ivaretar langsiktig verdiskapning for eiere, kunder og medaksjonærer og bidrar til en bærekraftig utvikling.*
6. *Vi skal opptre i tråd med selskapets kjerneverdier; åpen, tydelig, ansvarlig og engasjert.»*

Føremål (selskapsavtale)

Selskapet skal ivareta medlemmene sitt behov for tenestepensjonsordningar. Selskapet kan også enten sjølv eller gjennom deltaking i andre selskap tilby andre pensjons- og forsikringsprodukt, og kan delta i eller drive verksemd som naturleg heng saman med forsikringsverksemda og anna verksemd som er tillate for livsforsikringsselskap, under her administrasjon og forvaltning av pensjonskassar.

Sentrale oppgåver

Ein pensjonskasse si hovudoppgåve er å sikra framtidige pensjonsrettar

2.2.4. [KRISESENTER VEST IKS](#)

Stifta

Selskapet vart stifta 27.09.2011. Deltakarane betalar inn årlege tilskot til drift av selskapet etter vedtak i representantskapet. Driftstilskotet skal reknast ut etter fordelingsnøkkel vedtatt av representantskapet. Eigardelen for kvar deltakar er utrekna i prosent i forhold til deltakartilskotet .

Eigarskapsstrategi

Formålet med eigarskapet er å sikra eit godt og heilskapleg krisesentertilbod til kvinner, menn og barn som er utsette for vald eller truslar om vald i nære relasjonar.

Føremål (selskapsavtalen pkt. 4):

Selskapet skal, på vegne av eigarkommunane, sikra etterleving av [krisesenterlova § 2 a\), b\) og c\)](#). Selskapet skal vera eit rådgjevande organ for eigarkommunane i etterleving av lova [§ 2 d\)](#). Selskapet har ikkje som føremål å driva verksemd som gjev utbytte til eigarkommunane.

Sentrale oppgåver

Krisesenter Vest IKS skal sørge for eit krisesentertilbod som skal kunne nyttast av personar som er utsette for vald eller truslar om vald i nære relasjonar, og som har behov for rådgjeving eller eit trygt og mellombels butilbod.

Tilbodet skal gi brukarane støtte, rettleiing, hjelp til å ta kontakt med andre delar av tenesteapparatet og skal omfatte:

- a) eit krisesenter eller eit tilsvarende gratis, heilårs, heildøgns, trygt og mellombels butilbod, og
- b) eit gratis dagtilbod, og
- c) eit heilårs og heildøgns tilbod der personar nemnde i første ledd kan få råd og rettleiing per telefon, og
- d) oppfølging i reetableringsfasen, jf. § 4.

Enkeltpersonar kan vende seg direkte til krisesentertilbodet som nemnt i andre ledd, utan tilvising eller timeavtale.

Krisesenter Vest IKS skal sørge for god kvalitet på tilbodet, mellom anna ved at dei tilsette har kompetanse til å ta vare på dei særskilte behova til brukarane.

Representantskapet

Møte i representantskapet vert halde årleg innan utgangen av mai månad og skal handsame sak om årsmelding med revidert årsrekneskap frå styret.

2.2.5. [PODLEN VERKSTAD AS](#)

Stifta: 29.11.1990

Eigarskapsstrategi:

Føremålet med eigarskap i Podlen Verkstad AS er å etterkomma NAV sine krav til offentleg fleirtalseigarskap i bedrifter som er tiltaksarrangør. Stord kommune kan nytta seg av tenester og produkt som Podlen Verkstad AS tilbyr, så langt som desse har kvalitet og pris i samsvar med det kommunen er tent med. Kommunen sitt vedtak om reserverte kontraktar kan gje grunnlag for eit tettare samarbeid innan dei felte Podlen Verkstad driv, som t.d. vaskeritenester, golvmatter, papirmakulering og snikkarvarer. Eigarskapen i Podlen verkstad AS er samfunnsøkonomisk og sosialpolitisk motivert.

Føremål:

Bedrifta sitt føremål er å arrangera eitt eller fleire av NAV sine arbeidsmarknadstiltak. Selskapet sitt samla overskot skal vera i verksemda, og disponerast til føremål som styrkjer drifta framover.

Sentrale oppgåver:

VTA - **Varig Tilrettelagt Arbeid** - er for trygda personar som ikkje utan vidare kan skaffa seg arbeid på den ordinære arbeidsmarknaden. Yrkeshemma personar, frå kommunane Fitjar, Stord og Sveio, er i arbeid. Inntak av nye arbeidstakarar skjer etter søknad til og godkjenning av NAV. Arbeidet i VTA skal bidra til å oppretthalda og utvikla ressursar hos arbeidstakarane gjennom opplæring, tilrettelagt arbeid og kvalifisering. Verksemda held til på Heiane Næringsområde.

Kommentar

Etablerte rapporteringsrutinar: Årsmelding og rekneskap vert lagt fram for Komité for rehabilitering, helse og omsorg. Det er etablert gode rapporteringsrutinar mellom verksemda og kommunen. I tillegg til løpande medfinansieringsavtale, vert det årleg halde eit kontaktmøte på leiarnivå og innsendt halvårlege statusrapportar. Det kan vera aktuelt for Stord kommune å nytta Podlen Verkstad AS som leverandør innanfor område der verksemda har kapasitet og er leveringsdyktig på varer og tenester kommunen har behov for. Rådmannen fekk i PS 15/13 fullmakt frå Formannskapet til å inngår reserverte kontraktar innanfor følgjande område:

- Bodtenester
- Pakking og utsending
- Mindre vedlikehald
- Ryddearbeid
- Levering av frukt
- Drift av kantiner
- Mindre reinhaldsoppdrag
- Vaskeritenester

Rådmannen har tildelt oppdrag i eigenregi til Podlen Verkstad AS. Oppdraget består i reinhald av matter v/inngangsparti. Avtala vart inngått 13.02.2015.

Kommunen sitt økonomiske engasjement

Kommunen har medfinansieringsplikt for VTA-arbeidsplassane i verksemda. Dette kjem i tillegg til statleg hovudfinansiering (NAV) i samsvar med nasjonale satsar.

2.2.6. SUNNHORDLANDSRÅDET IKS

Stifta: 08.01.1981.

Eigarskapsstrategi

Føremålet med eigarskapet i Sunnhordlandsrådet IKS er å fremja nettverksbygging for å utvikla Sunnhordland til det beste for innbyggjarane. (Namnet vart endra frå Samarbeidsrådet i Sunnhordland IKS til Sunnhordlandsrådet IKS i kommunestyret 17.02.23, PS 4/23).

Føremål (§ 2 i selskapsavtalen)

Føremålet med selskapet er interkommunalt samarbeid på generell basis med særleg vekt på alle typar tiltaksarbeid og utviklingsarbeid. Selskapet skal ta opp saker som kan fremja utviklinga av Sunnhordland, og leggja dei fram til drøfting og utgreiing.

Føremålet vert m.a. konkretisert gjennom desse oppgåvene

1. Fremja Sunnhordland sine interesser
2. Fremja og samordna tiltaksarbeidet i Sunnhordland med særleg vekt på regional utvikling, næringsutvikling og næringsstruktur
3. Vera pådrivar for betring av kommunikasjonstilhøva i Sunnhordland
4. Utvikla ei samordna og effektiv marknadsføring av Sunnhordland
5. Vera pådrivar for kultur – og identitetsskapande tiltaksarbeid
6. Arbeida for kommunane sine rammevilkår

Sentrale oppgåver

Rådet sine konkrete arbeidsoppgåver vert innan rammene i selskapsavtalen fastlagt i budsjett og i rullerande strategi- og handlingsplanar.

Kommentar

Samarbeidsrådet har ei tosidig rolle; rådet avklarar og samordnar politiske fellesstrategiar og tiltak for regionen og enkeltkommunar, og rådet har ei sentral oppgåve som regionalt tiltaksorgan og næringsutviklar. Dette skjer delvis på oppdrag frå fylkeskommunen.

Samarbeidsrådet er ikkje eit formelt forvaltningsorgan. Rådet sin legitimitet er avhengig av at arbeidet er godt forankra i kommunane og i fylkeskommunen, og at det skjer ei god samordning med arbeid som vert utført i regi av eigen kommune.

Etablerte rapporteringsprosedyrar: Formelt vert Samarbeidsrådet sine budsjett, handlingsplanar, rekneskapar, årsmeldingar og møtebøker sendt kommunane, delvis til orientering og delvis som uttalesaker og som grunnlag for eige arbeid. Det er ikkje faste rutinar for behandling av dei ulike sakene i kommunen. Budsjett og årsplanar vert stort sett lagt fram for Utval for plan-, utvikling.

2.2.7. [STORD KOMMUNALE EIGEDOMSSSELSKAP AS](#)

Stifta: 13.12.2001. Stord kommunale eideomselskap AS (heretter kalla SKE AS) er dotterselskap til Stord kommunale utviklingselskap AS (heretter kalla SKU AS), som eig alle aksjane i selskapet. Stord kommune eig alle aksjane i SKU AS.

Eigarskapsstrategi

Føremålet med eigarskapet er at Stord kommunal eideomselskap AS skal forvalta "Teknisk etat -bygget" i Leirvik og BKK-bygget på Heiane på best mogeleg måte for kommunen.

Føremål (vedtekter)

Selskapet har som føremål (vedtektene § 3) "å eiga, kjøpa og selja eideomar ved aksjekjøp, sal av aksjar eller på anna måte, byggja ut og driva næringsideomar og infrastruktur av teknisk karakter. Selskapet kan og engasjera seg i liknande verksemdar".

Sentrale oppgåver

Selskapet eig to utleigebygg; "Teknisk etat -bygget" i Leirvik og BKK-bygget på Heiane. Begge eideomane er leigd ut til Stord kommune.

Etablerte rapporteringsrutinar: Saker til generalforsamling vert lagt fram for Formannskapet etter behov. Finansieringsgarantiar og liknande vert godkjent av kommunestyret. Leigeavtalar med kommunale verksemdar over tre år skal godkjennast av formannskapet.

2.2.7. STORD KOMMUNALE UTVIKLINGSSKAP AS

Stifta: 31.03.2020. SKU AS er morselskap til SKE AS. Stord kommune eig alle aksjane i SKU AS. SKU AS eig alle aksjane i SKE AS.

Eigarskapsstrategi

Føremålet med eigarskapet er å sikra eit profesjonelt, aktivt og marknadsorientert reiskap for eigedomsutvikling i Stord kommune.

Føremål (vedtekter)

Selskapet har som føremål (vedtektene § 3) "Utvikle, eige, kjøpe og selje eigedomar ved aksjekjøp og aksjesal eller på annan måte. Selskapet skal vere morselskap til dotterselskap som Stord kommune eig alle aksjane i eller dotterselskap som Stord kommune er aksjonær i saman med andre aksjeeigarar."

Sentrale oppgåver

SKU AS er eit holdingselskap, eit type selskap som eig aksjar i andre selskap. Funksjonen til eit holdingselskap er å eiga aksjar i andre selskap og såleis ha ein eigardel i desse selskapa.

Rapportering: Saker til generalforsamling vert lagt fram for Formannskapet etter behov

2.2.9. [SUNNHORDLAND INTERKOMMUNALE LEGEVAKT IKS](#)

Stifta

Selskapet vart stifta 18.01.2014. Eigarane pliktar å betale årleg driftstilskot til selskapet til dekking av godkjende driftskostnader i samsvar med sin eigardel. Driftstilskotet skal utbetalast i like delar fire gonger pr. år på fylgjande datoar: 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober.

Eigarskapsstrategi:

Føremålet med eigarskap i Sunnhordland interkommunale legevakt IKS er å ivareta Stord kommune si plikt til å ha ei legevaktsordning i samsvar med gjeldande lov- og avtaleverk. Selskapet skal gjennom stabil bemanning, systematisk kvalitetssikring og vekt på fagkompetanse sikra ei robust og god legevakttjeneste for alle innbyggjarane i legevaktdistriktet.

Føremål (§ 3 i selskapsavtala)

1. Selskapet skal ivareta eigarane si plikt til å ha legevaktsordning i samsvar med gjeldande lov- og avtaleverk
2. Selskapet skal gjennom drift av sengeavdeling ivareta eigarane si plikt til å ha plassar for øyeblikkeleg hjelp (KAD-plassar) i samsvar med gjeldande lov- og avtaleverk.
3. Selskapet skal gjennom stabil bemanning, systematisk kvalitetssikring og vekt på fagkompetanse sikra ei robust og god teneste for alle innbyggjarane i eigarkommunane.
4. Selskapet kan etter førespurnad frå eigarane ta på seg nye oppgåver for eigarkommunane.
5. Selskapet kan ta på seg oppgåver for andre kommunar.
6. Selskapet har ikkje erverv til føremål

2.2.10. [SUNNHORDLAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK IKS \(SIM\)](#)

Stifta

Selskapet vart stifta 02.05.1990. Det er innbetalt interessekapital i høve folketalet på etableringstidspunktet. Stord kommune sin interessekapital er på kr 48 014. Deltakarane er seg imellom ansvarlege for pliktene til selskapet i høve til prosentdeling i samsvar med folketalet i kommunane. Stord kommune sitt deltakaransvar er 29,38%. Selskapet er registrert som morselskap i konsern

Eigeskapsstrategi

Føremålet med eigarskapet i Sunnhordland Interkommunale miljøverk IKS, er å sikre publikum innsamling og drift av forbruksavfall og slam på ein miljøvennlege og effektiv måte.

Føremål (selskapsavtale)

1. Innsamling og transport av alle avfallstypar etter nærare avtale med kommunane.
2. Bygging og drift av behandlingsanlegg for avfall.
3. Selskapet skal, der dette er naturleg, søkja å etablera samarbeid med andre kommunar, regionar og selskap med tanke på å få til rasjonelle og miljøretta løysingar, t.d. når det gjeld attvinning.
4. Selskapet har ikkje erverv til føremål.

Sentrale oppgåver (selskapsavtala)

1. Selskapet skal byggja og drifta innsamlingssystem, mottak, gjenvinningsanlegg, mellomlagring og vidaresending av spesialavfall og avfall som kan gjenvinnast, resirkulerast eller må sendast vidare for destruksjon eller gjenvinning.
2. Selskapet skal leggja særleg vekt på miljøvenleg drift av alle ledd i avfallsbehandlinga.
3. Selskapet skal vidare, i nært samarbeid med kommunane, informera publikum og næringsdrivande om drifta i selskapet.
4. Selskapet skal i informasjonsarbeidet leggja vekt på å gje auka kunnskap og forståing for miljøvenlege avfallsbehandlingsmetodar.

Representantskapet

Representantskapet har 23 medlemmer og er det øvste organet i SIM. Eigarkommunane vel medlemmer til representantskapet etter innbyggjartal. Av desse vel Stord kommune 6. Medlemene med personleg vara vert vald for 4 år om gongen. Representantskapet kjem saman ein gong i året, seinast innan utgangen av april månad. Innkalling til møtet skal skje med minst 4 vekers varsel. Årsmøtet vel leiar/nestleiar i representantskapet. Budsjett og rekneskap skal etter vedtektene sendast medlemskommunane som melding.

Kommunen sitt økonomiske engasjement

Kommunane krev inn renovasjonsavgifta og avgift for slamtømming frå abonnentar som går inn i den vanlege innsamlingsordninga for desse avfallstypene. Gebyra skal dekkja alle kostnadene med renovasjon/slamtømming i kommunen; både SIM sine utgifter og kommunen sine utgifter. Det er kommunestyret som fastset gebyret i samsvar med lovverk for slike avgifter.

Kommentar

Etablerte rapporteringsprosedyrar: Årleg vert selskapet si årsmelding og rekneskap lagt fram for Formannskapet.

2.2.11. [SUNNHORDLAND LUFTHAVN AS](#)

Stifta: 06.06.1983

Eigekapsstrategi

Føremålet med eigarskapet i Sunnhordland Lufthavn AS, er å gje publikum sikre, miljøvennlege og gode reisetilbod. Reisetilboda skal særleg ta sikte på å tilpasse seg næringslivet sine behov for reisetilbod. Dette bør skje både gjennom vidareutvikling av eksisterande tenester og utvikling av nye tenester som støttar opp under lufthavn- og flysikringsverksemda. Selskapet skal utføre sine oppgåver på en god og kostnadseffektiv måte og ikkje vera avhengig av ytterlegare økonomisk bistand frå eigarane sine. Vidare skal selskapet gje eigarane god verdiutvikling over tid.

Føremål

Selskapet sitt formål er å planleggja, finansiera og driva lufthamn på Stord, og i samband med dette delta i andre selskap med liknande verksemd. Flytryggleiken har og skal ha høgaste prioritet i selskapet.

Sentrale oppgåver

Selskapet si hovudoppgåve er knytt til operativ drift av flyplassen. Selskapet er og ansvarleg for planlegging og gjennomføring av investeringar og andre tiltak som er nødvendige for å halda flyplassen i godkjent stand.

Kommunen sitt økonomiske engasjement

I hovudsak er det Stord kommune som eig tomt, anlegg og bygg. Hordaland fylkeskommune bidreg stort sett økonomisk i forhold til eigardel. Sunnhordland Lufthamn AS har i perioden 2010-2017 fått fleire investeringslån. Det er betalt avdrag på låna, slik at saldo pr. 31.12.20 er kr. 29 213. Vidare hadde dei eit lån frå 2009 på kr 2 370 000 som etter avtale har vore avdragsfritt. Lånet vart 14.5.20 gjort om til aksjekapital, sjå sak KST 23/20.

Kommentar

Etablerte rapporteringsprosedyrar: Rapportering skjer til Formannskapet. Selskapet si spesielle stode har medført tett oppfølging frå kommunen/Formannskapet (og fylkeskommunen) mellom ordinære og ekstraordinære generalforsamlingar.

2.2.12. [VANN VEST AS](#)

Stifta

Selskapet vart stifta 04.12.19.

Eigarskapsstrategi:

Føremålet med eigarskapet er å sikra gode relasjonar og tenester innanfor fagområdet vatn og avlaup, herunder sikra kompetent personell til å ivareta funksjonen vassteknisk ansvarleg for damanlegg.

Føremål (selskapsavtale)

Selskapet sitt føremål er å vera «Samarbeidsorganisasjon for eierne. Selskapet skal fremme samarbeid og kompetanseutvikling, gjennom å utføre og tilrettelegge for erfaringsutveksling, opplæring og informasjonsvirksomhet. Selskapet skal utføre og formidle tenester, knyttet til vann- og avløpsvirksomhet, som for eksempel bistand til drift, kvalitetssikring, vannmiljø og beredskap. Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler med eller delta i andre foretak i den grad dette er formålstjenlig. Selskapets virksomhet skal ikke gå lengre enn til å fremme og underbygge eiernes vann- og avløpsinteresser.», jf. Vedtektene § 3.

Sentrale oppgåver

Selskapet skal vera samarbeidsorgan for eigarane:

- Fremja samarbeid og kompetanseutvikling
- Utføra og formidla tenester knytt til t.d.:
 - Drift
 - Kvalitetssikring
 - Vassmiljø
 - Beredskap

2.3. OVERSYN OVER SELSKAP **UTANFOR** § 23-6 I KOMMUNELOVA

Selskap som fell inn under [kommunelova § 23-6](#) er selskap kor kommunen åleine eller saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar har 100% eigarskap. Selskapa nedanfor er selskap der Stord kommune har eigarinteresser, men som fell utanfor [kommunelova § 23-6](#).

Selskap og selskapsform	Aksje-kapital	Totalt tal aksjar	Stord komm. sine aksjar	Eigardel i %	Aksje-verdi (pålyd./nominell)	Stord kommune sine verdiar/del av aksjekap.
Atheno AS	3 221 000	3 221	126	13,13	1 000,00	126 000,00
Biblioteksentralen SA	1 144 200	3 814	10	0,26	300,00	3 000,00
Dag og Tid AS	586 400	23 456	2	0,009	25,00	50,00
E 134 Haukelivegen AS	350 000	350	10	2,86	1 000,00	10 000,00
Filmparken AS	16 653 000	16 653 000	91	0,0000055	16 653 000	91,00
Hordfast AS	148 000	148	8	5,40	1000,00*	8 000,00
Huglabutikken AS	464 000	464	50	10,77	1 000,00	50 000,00
Innkjøp Markedsføring og Salgskjeden AS	430 000	430	5	1,16	1 000,00	5 000,00
Kinoalliansen AS	125 000	25	1	4,00	5 000,00	5 000,00
Litlabø - Sagvåg Samfunnshus BA		642	420	65,42	0,00	0,00
L/L Det Norske Teatret AS	4 908 800	12 272	20	0,16	400,00	8 000,00
Opero AS	1 755 000	1 755	492	28,03	1 000,00	492 000,00
Orkla ASA	1 286 163 712	1 028 930 970	2 640	0,00025*	85,14	224 769
Stord Folkehøgskule AS	670 000	670	333	49,70	1 000	333 000
Sunnhordland Kraftlag AS (SKL)	3 747 542	3 747 542	80 109	2,138	1,00	80 109,00
Sunnhordland-sambandet AS	1 349 000	1 349	100	7,41	1 000,00	100 000,00

* Teikningskursen for kjøp av aksjar i Hordfast AS var kr. 20 000,- 11.05.18., då Stord kommune kjøpte 5 aksjar. 24.11.20 vart det kjøpt ytterlegare 3 aksjar ein teikningskurs på kr. 2 000,-. Den kursen som dei nyutsteda aksjane vert seld til, vert kalla teikningskursen. Teikningskursen er den pris som faktisk skal betalast pr. aksje og reflekterer det marknaden er villeg til å betala (eventuelt det seljar tilbyr). Teikningskursen kan vera høgare enn den nominelle (pålydande) verdi av aksjen.

* Orkla ASA sine aksjar er børsnotert og har pr. 06.04.22, ein omsetnadsverdi på kr 80,56

Namn	Formål	Eigarskapsstrategi (Evt. kommentarar)
ATHENO AS	<p>Selskapet sitt føremål er:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Å fremja auka samarbeid innan industrien i regionen. Dette skal primært skje ved å utvikla nettverksarenaer for å gjera medlemsbedriftene meir innovative og konkurransedyktige. Ressurspersonar frå bedriftene skal knytast saman i ressursnettverk. •Å driva inkubatorverksemd i regionen og arbeida for entreprenørskap og nyskaping i vid forstand. •Å driva regionalt nærings- og samfunnsutviklingsarbeid som bidreg til oppstart og vidareutvikling av verksemdar i Sunnhordland. •Å tilby tenester til næringsliv og offentlege aktørar til så høg kvalitet og attraktiv pris at ein vert den føretrekte samarbeidspartnaren for desse. •Å arbeida fram samt å tilretteleggja og tilby naudsynt kompetanse i regionen. 	<p>Eigarskapsstrategi: Føremålet med eigarskapet i Atheno AS er å sikre at selskapet utviklar regionen og næringslivet på ein måte som kjem kommunen til gode. Det er viktig for Stord kommune å signalisere oppslutning om selskapet gjennom ein viss eigarpost – samtidig som ein slik eigarpost gjev høve til å utøve eigarstyring og påverknad m.a. når det gjeld selskapet si styresamansetjing.</p> <p>Kommentar: Vekst Industri Sunnhordland AS (VIS AS) gikk inn i Industrinettverket AS i desember 2007. Selskapet fekk namnet Industrinettverket VIS AS. Namnet vart endra til Atheno AS i 2008.</p> <p>Kommunar/offentlege institusjonar hadde berre mindre eigardelar i VIS og i Industrinettverket. Ved fusjonen er Stord kommune, Kvinnherad kommune og Hordaland fylkeskommune som gruppe blitt største eigar. Frå kommunane si side er nok dette utilsikta. Dermed tvingar det seg fram ei meir strategisk drøfting av spørsmål som vedkjem føremålet med eigarskapen, om selskapsstrategiar er forankra godt nok mot dei offentlege eigarane sine interesser, om kommunal representasjon i styret o.l.</p> <p>Atheno og SNU gjeikk saman til eit utviklingsselskap med Sunnhordland som primært nedslagsfelt, 03.01.13.</p>
BIBLIOTEK-SENTRALEN SA	<p>Være et serviceorgan for alle typar offentlege bibliotek. Biblioteksentralen har til oppgåve å vera hovudleverandør av produkt og tenester til bibliotek og liknande institusjonar. I tillegg kan Biblioteksentralen delta i/ etablere verksemdar med det formål å betene den totale bok-, informasjons- og kunnskapsmarknaden. Biblioteksentralen skal drivast etter vanlege bedriftsøkonomiske prinsipp, slik at det vert skapt økonomisk tryggleik og utviklingsmoglegheiter og slik at andelseigarane sine interesser vert ivareteke på beste måte.</p>	
DAG OG TID AS	<p>Å gje ut ei partipolitisk ubunden avis på nynorsk. Selskapet skal kunne drive handel og eige eller på annen måte ta del i andre forretningstiltak.</p>	

E134 HAUKELI- VEGEN AS	Arbeide for utbygging og standardheving av E134 Haukelivegen og RV23. I tillegg kan selskapet arbeide for å fremje interessene til viktige sidegreiner til denne transportkorridoren, etter fylkesvise prioriteringar, når dette styrker arbeidet for korridoren. Selskapet kan ta initiativ til å opprette finansieringsselskap og utbyggingsselskap. Selskapet har høve til å delta i og/eller arbeide saman med andre selskap med tilsvarande føremål. Selskapet står elles fritt til å setje i verk tiltak og bruke dei verkemiddel som er tilgjengeleg og aktuelle for å fremje føremålet til selskapet.	
FILMPARKEN AS	Selskapet har til føremål å eiga og driva utleige av fast eigendom herunder utleige av fast eigendom til filmproduksjon, samt kva som står i naturleg samband med dette.	
HORDFAST AS	Arbeida for å realisera fergjefri kyststamveg - E39 i Hordaland. Selskapet skal særleg arbeida med tiltak som støttar opp om å få eit vedtak om å byggja fergjefri kyststamvei, samt få dette realisert, irekna bidra til eventuell forskottering eller delfinansiering av utgreiingar og planar som er naudsynte for lokale og nasjonale vedtak.	
HUGLA- BUTIKKEN AS	Handel med daglegvarer og anna verksemd som naturleg fell inn under dette.	
INNKJØP MARKEDS- FØRING OG SALGS- KJEDEN AS	Kjedeverksemd innan storhushaldning og servicemarkedet.	
KINO- ALLIANSEN AS	Selskapet si verksemd er å forhandle og inngå avtalar innan sal.marknadsføring, filmleige, serviceavtalar kinoteknikk, kioskdirift, billettsystem og andre forretningsområde knytt til kinodrift på vegne av kinoleiarar i selskap og kommunar som driv kinodrift eller liknande verksemd og er medeigar i KinoAlliansen AS, samt alt i samband med dette.	KinoAlliansen FLI vart oppretta i 2003. I generalforsamling 06.06.16, vart KinoAlliansen omgjort frå FLI til AS. Motivet var å styrka organisasjonen og få den til å bli ei juridisk eining og såleis stå betre rusta i forhandlingar.
LITLABØ SAGVÅG SAMFUNNS- HUS BA	Utleige av eigen eller leigd fast eigedom elles.	Stord kommune sin gjeldsgaranti gjekk ut i 2023.
L/L DET NORSKE TEATRET AS	Det Norske Teatret er eit uansvarleg lag, som har til føremål å syna fram skodespel på norsk mål i bygd og by.	
OPERO AS	Opero er ei attføringsverksemd i Sunnhordland. Målsettinga for verksemda er å utvikla og gje yrkesmessige attføringstilbod med siktemål å føra arbeidstakarar attende til, eller inn i, ordinært arbeid. Verksemda gjev og tilbod om utprøving og avklåring av personar med tanke på framtidige val av arbeid/utdanning etc.	Eigarskapsstrategi: Føremålet med eigarskap i Opero AS er å etterkomma NAV sine krav til offentleg fleirtalseigarskap i bedrifter som er tiltaksarrangør. Eigarskapen i Opero AS er samfunnsøkonomisk og sosialpolitisk motivert.

	<p>Rekruttering til verksemda og formidling til anna arbeid skjer i nært samarbeid med NAV. Verksemda har sjølv hovudansvaret for formidling av deltakarar innsøkt frå NAV.</p> <p>Tilskot frå staten gjer det mogleg for verksemda å tilby dei tilsette opplæring og personleg utvikling (driva attføringsarbeid). Verksemda vert elles drive på vanleg forretningsmessig måte.</p> <p>Opero har både ei sosialpolitisk og ei samfunnsøkonomisk målsetting. For samfunnet er det viktig at menneske som elles ville vore utan arbeid og motteke ei eller anna form for offentleg stønad, i staden er under trening og opplæring som kvalifiserer til arbeidsmarknaden. Etter opplæringsperiode i Opero går mange ut i ordinært arbeid.</p> <p>Opero gjev i dag tilbod innan mekanisk, barnehage, kantiner, opplæring i kontorfaget, dataopplæring, oppdatering og yrkesplanlegging (Vilje Viser Veg) og avklaring Sunnhordland.</p>	<p>Skifta namn frå Sunnhordland industri AS til Opero AS mai 2012.</p>
ORKLA ASA	<p>Å drive verksemd som omfattar: industri, handel, skogbruk, transport, finansiering, erverv og sal av verdipapir og andre investering, kjøp og sal og utvikling og drift av fast eigedom, drift av aviser, blader og andre media, tenesteytingar og einkvar anna verksemd i samheng med det her nemnte. Verksemda vert drive av selskapet sjølv eller gjennom selskapet sine dotterselskap i inn- og utland.</p>	<p>Eit aksjeselskap skal ha en minimum aksjekapital på 100 000 kroner som skal være fordelt likt på én eller flere aksjar. Eit allmennaksjeselskap (forkorta ASA) er ei nemning berekna på aksjeselskap med mange aksjeeigarar. I eit allmennaksjeselskap kan aksjar teiknast av eller seljast til ein ubestemt krets – allmennheita. Eit allmennaksjeselskap må ha ein aksjekapital på minimum 1 million kroner, eit styre på minst tre medlemmer og ein dagleg leiar.</p> <p>Desse aksjane skriv seg frå ein testamentarisk disposisjon frå Jean Føyen og kan ikkje seljast. Utbytte skal gå til biblioteket.</p>
STORD FOLKEHØGSKULE AS	<p>Føremålet med Stord Folkehøgskule AS er drift av Stord folkehøgskule, her under å sikre gode rammevilkår for skulen og skulestyret i deira arbeid med folkeopplysing og allmenndanning. Inntektsgivande verksemd knytt til skulebygget utover folkehøgskuledrifta. Stord folkehøgskule skal vere ein frilynt folkehøgskule, i samsvar med den grunnleggjande folkehøgskuletradisjonen, med vekt på entreprenørskap i nærings- og organisasjonsliv; med FN's berekraftsmål i botn.</p> <p>Sikra eit attraktivt folkehøgskule-tilbod i Leirvik sentrum, bidra til tilreisande studentar, aktivitet året rundt, mangfald i arbeidsplassar og støtte opp om skulens arbeid med allmenndanning, og intern og ekstern arena for folkeopplysing."</p>	<p>I saksframlegget til KS PS 59/20, stod dette i vurderinga: «Interimstyret for folkehøgskulen og prosjektleiinga har gjort eit stort og godt arbeid. Med tildeling av kr 750 000 i startmidlar har prosjektet nådd ein viktig milepæl. Desse midlane er meint å førebu skulen til ordinær finansiering, som altså er venta å bli avklara i framlegg til statsbudsjett i oktober. Rådmannen ser at det er trong for å styrka kapitalen i selskapet. Han meiner og at det kan vera eit viktig signal til sentrale styresmakter og for det vidare arbeidet med å reisa aksjekapital at kommunen går inn på eigarsida. Ein folkehøgskule med 125 elevar og ein stab på rundt 20 årsverk vil bli eit svært positivt tilskot til Stord-samfunnet. Søknaden legg ikkje opp til- og rådmannen meiner det må vera eit vilkår at kommunen ikkje skal gå inn med driftskapital/driftstilskot i selskapet. Kommunen sin økonomiske situasjon tilseier ikkje at ein tek på seg ei slik ny oppgåve. Rådmannen meiner vidare at kommunestyret for emisjonen bør ta atterhald om at prosjektet får endeleg finansiering over statsbudsjettet.»</p>
SUNNHORD-LAND KRAFTLAG AS (SKL)	<p>Produksjon, overføring, distribusjon og omsetning av energi samt anna verksemd knytt til desse områda. Verksemda kan òg drivast i samarbeid med eller ved deltaking i andre føretak med tilsvarande eller liknande føremål.</p>	<p>Etablerte rapporteringsrutinar: Årsmøtedokument vert sendt kommunen i forkant av generalforsamling. Stord kommune deltek også på møte mellom eigarane i Sunnhordland.</p>

		<p>På ekstraordinær generalforsamling 10.09.15., vedtok SKL AS (SKL) emisjon med Haugaland Kraft AS (HK). Målet med emisjonen er å reindyrka og spissa aktivitetane i dei to selskapa. Restruktureringa omfattar både gjennomføring av konkrete transaksjonar og omorganisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omorganisera HK frå aksjeselskap til konsern • Omorganisera SKL sine nett- og marknadsaktivitetar til HK • Sal av sentralnettet frå SKL og HK til Statnett • Sal av SKL sine nett og marknadsaktivitetar til HK • SKL kjøper HK sin produksjonsaktivitet • Emisjon i SKL tilpassa selskapet sine investerings-/vekstplanar <p>Stord kommunestyre vedtok 18.06.15 (PS 34/15) at «Stord kommune ser positivt på prosessen som går føre seg med omsyn til restrukturering av Sunnhordland kraftlag AS og Haugaland kraft AS. Stord kommune vil delta i aksjeemisjonen i Sunnhordland kraftlag AS i samband med restruktureringa. Ordføraren får fullmakt til å teikna Stord kommune for emisjonen med kr. 15 750 000,-.»</p> <p>Stord kommunestyre vedtok 17.08.15. (PS 24/15) følgjande: Stord kommune vil delta i tilleggsteikninga i samband med aksjeemisjonen i Sunnhordland kraftlag AS. Ordføraren får fullmakt til å teikne Stord kommune for den summen kommunen har rett til å teikne seg for, avgrensa til kr. 2 000 000,-.»</p> <p>I kjølvatnet av dette vedtaket vart det gjennomført ei tilleggsteikning for Stord kommune i desember 2015, for kr. 1 300 000,-.</p> <p>På ekstraordinær generalforsamling 29.08.16 vedtok generalforsamlinga følgjande: <i>«Fusjonsplan datert 29.08.16. for fusjon mellom Sunnhordland Kraftlag AS og SKL Produksjon AS godkjennes. Dette innebærer at selskapet oppløses for fusjon med SKL Produksjon AS.»</i></p>
SUNNHORD- LAND- SAMBANDET AS	<p>Selskapet sit føremål er å arbeida for at ein ferjefri veg mellom Stord og Bergen med bru over Langenuen kjem med i NTP. Når Sunnhordlandsambandet er komen inn i NTP, skal selskapet arbeida for at Sunnhordlandsambandet vert realisert.</p>	

2.4. ANDRE ORGANISASJONAR DER STORD KOMMUNE HAR DELTAKARINTERESSE

Andre selskap der Stord kommune har deltakarinteresse i form av å vera medlem. FLI (foreining, lag, innretning) er ei offentleg organisasjonsform som er tildelt einingar i Brønnøysundsregistrene. Stord kommune betaler medlemskontigent, men har ikkje eigardelar i selskapet:

Film og kino FLI
Friluftsrådet Vest FLI
Maritime Cleantech FLI
Landssamanslutninga for nynorskkommunar FLI
Transparency International Norge FLI
Ungt Entreprenørskap Hordaland FLI